

BILTEN

AGENCIJA ZA PREDŠKOLSKO OSNOVNO I SREDNJE OBRAZOVANJE

siječanj - ožujak 2023. godine

AGENCIJA ZA PREDŠKOLSKO
OSNOVNO I SREDNJE OBRAZOVANJE

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Dragi eTwinneri,

završili smo uspješno još jednu kalendarsku eTwinning godinu. Na temelju rezultata dosadašnjega rada svih realiziranih aktivnosti i ostvarenih planiranih ciljeva možemo biti zadovoljni. Na osnovi objektivnih pokazatelja i svih nepredviđenih situacija iz prethodnoga razdoblja tim eTwinning u iduću kalendarsku godinu ide s jasnim ciljevima i prioritetima važnim za unaprjeđenje eTwinning zajednice u Bosni i Hercegovini.

*Nova kalendarska godina sa sobom donosi i novu eTwinning godišnju temu „Inovacije i obrazovanje“ kao i novu „Proljetnu kampanju“, a u svim školama donosi i novo polugodište u školskoj 2022./2023. godini. Gore navedene nove aktivnosti i tim eTwinninga u BiH možemo nazvati „novim“. Koordinatorica eTwinninga za BiH, **Alisa Ibraković** strateškim planiranjem je, u suradnji s članovima eTwinning tima, predložila novi taktički pristup u kojemu je ulogu zamjenice koordinatorice preuzela **Hašima Ćurak**, dok su na istim pozicijama ostale **Nataša Kokoruš, Adnan Ohranović, Sandra Čuljak, Antonela Marjanović, Dragan Pinjuh i Branka Popić**. Ulogu prevoditeljice za određene eTwinning materijale preuzela je **Svjetlana Bjelić**.*

Vjerujemo kako će ovaj taktički pristup s odličnim planiranjem, kao i znanjem i vještinama svih sudionika eTwinning tima u BiH doprinijeti ostvarenju svih postavljenih ciljeva s očekivanim rezultatima rada.

Ne preostaje nam ništa drugo nego, uz novu godišnju temu „Inovacija i obrazovanje: Biti kreativan uz eTwinning“, započeti i uobičajenu praksu objavljivanja prvoga ovogodišnjeg eTwinning biltena.

Bit ćemo i u našem daljnjem radu uvijek spremni na odgovore za sve Vaše upite i zahtjeve te, u svakome pogledu, jedni drugima potpora na putu zvanome kvaliteta obrazovanja. Širenjem ideja, dobrih praksi te kreativnih rješenja za moguće zadatke ojačat ćemo najveću zajednicu nastavnika za učenje. Na taj način ne pomažemo samo nama, nego mislimo na budućnost naše djece, a samim time i naše zemlje.

Uvijek uz Vas,

Vaš eTwinning tim

Godišnja Tema

Dragi eTwinneri,

vrijeme je za upuštanje u novu godišnju eTwinning pustolovinu na temu „Inovacija i obrazovanje: Biti kreativan uz eTwinning“.

Sloboda pruža kreativnost!

Dozvolite sebi i svojim učenicima slobodu u razvoju osobnih ideja i u kreativnome mišljenju. Povratak sokratskim metodama, inovacijama i podršci učenicima u razvoju njihovoga vlastitoga mišljenja, javnoga govora, djelovanja i zamišljanja vlastite budućnosti! Nastavnici trebaju pomoći učenicima u razvijanju kritičkoga mišljenja i izražavanju vlastitih kreativnih stavova.

Više o godišnjoj temi pročitajte na platformi.

<https://school-education.ec.europa.eu/en/insights/news/etwinning-theme-year-2023-innovation-and-education-being-creative-etwinning>

Zašto su važne kreativnost i inovacije u obrazovanju?

Koja je tajna „zdravoga obrazovanja“?

Sve države pokušavaju unaprijediti svoje obrazovanje. Neke države to rade sustavno na osnovi rezultata istraživanja, monitoringa, eksternih evaluacija i samovrjednovanja na osnovi velikoga broja analiza, dok druge idu i nekim drugim, možda i nešto težim putovima. Postoje države koje su uložile milijarde dolara u informacijsko tehnološke planove te su postale jedne od vodećih država u svjetskoj ekonomiji. Ono što je zasigurno i ono o čemu se govori već posljednjih nekoliko desetljeća jeste kako sadašnje društvo treba biti društvo znanja, a kako bi se to postiglo neizostavne su sustavne promjene u obrazovnim sustavima i prijeko potrebno je cjeloživotno učenje. Po tko zna koji put ćemo u tim dobrim primjerima „zdravoga obrazovanja“ spomenuti Finsku, državu koja je primjer najboljih obrazovnih sustava svijeta.

Primjer Finske navodi krunu kretainosti i inovativnosti u učionici. Takav koncept zastupljen je u sveukupnoj školskoj zajednici i svim zainteresiranima koji se bave odgojem i obrazovanjem. Kroz primjere dobre prakse i uvođenja kreativnosti i inovativnosti u svakodnevnu praksu, bili su vođeni načelima:

- znanje pretočiti u djelo
- unaprijediti vještine kritičkoga prosuđivanja
- Pokazati razumijevanje
- konstruktivno surađivati jedni s drugima

Odgojno obrazovne ustanove trebaju biti razvijane i prilagođavane kako bi ispunile svoju osnovnu zadaću: odgojiti i obrazovati djecu i učenike tako da budu spremni za iduće razine obrazovanja te da budu uspješni u kompleksnome, globalnom svijetu koji se suočava s brzim tehnološkim, kulturnim, ekonomskim i demografskim promjenama.

Koncept „kreativnosti“ kao poželjnoga atributa u obrazovanju postoji dugo. U posljednje vrijeme sve veći broj zemalja ističe kreativnost u svojim nastavnim planovima i programima. No, dug je put od otvorenog priznavanja važnosti kreativnosti do sustavnoga i svrhovitog podržavanja uključivanja kreativnosti u nastavni proces. Prvi i vjerojatno najvažniji korak uključivanja kreativnosti jeste uključivanje u kurikule i kontinuirano postavljanje pitanja je li kreativnost integrirana u nastavnim planovima i programima i koji se konkretni savjeti daju nastavnicima? Mogli bismo odmah odgovoriti kako je očito da teorija i praksa nisu jedno te isto i kako imamo informacije da u prethodnome razdoblju naši nastavnici nisu imali primjerenu podršku obrazovne politike pretvoriti i u svakodnevnu praksu.

Primjena inovativnih nastavnih strategija u učionici trebala bi poboljšati nastavne metode. Raditi na jasnom predstavljanju potreba neophodnih u razvoju naših profesija, što je upravo ono što tražimo od naših učenika. Vjerojatno nema boljšega načina učenja i vođenja od zadavanja primjera i samoga sudjelovanja u ovladavanju novim zadacima.

U ostvarivanju naših ciljeva potrebno je postaviti i inovativne strategije. Potrebno je, također identificirati prostor za poboljšanja i ulagati u kvalitetu nastavne priprave. Dobra nastavna priprava zahtjeva vrijeme, stručnost ali isto tako dobra priprava za nastavni sat jeste i pola urađenoga posla. Na tomu putu, stvaramo nešto novo ili prilagođavamo postojeće metode. Preuzimamo rizik. Možda nećemo uspjeti odmah, ali pokušavamo iznova. Mi ponavljamo i na taj način uspostavljamo kulturu inovacija i kreativnosti u učionici koja inspirira naše učenike da učine isto.

Zar nije veća vjerojatnoća da ćemo više učiti aktivnim sudjelovanjem u nastavi (postavljanjem pitanja, suradnjom na projektima ili rješavanjem problema), nego kada naši učenici pasivno sjede punih 45 minuta na svojim mjestima tijekom predavanja? Odgovor može biti kako Inovacija u obrazovanju znači činiti ono što je najbolje za sve učenike. Ako je to tako, onda donosimo i siguran zaključak kako učitelji, nastava i kurikuli trebaju biti fleksibilni. Moramo navesti učenike

na razmišljanje i postavljanje pitanja. Moramo probuditi njihovu znatiželju i pronalaziti načine da očuvamo njihovu pozornost. Bez ispravnoga stava, inovacija je samo mrtvo slovo na papiru i umjetnost u obrazovanju tada propušta nova postignuća jer samo na taj način imamo mogućnost pratiti trendove u obrazovanju i nove tehnologije.

....I što ćemo sad?

eTwinning

eTwinning vijesti:

 Državna organizacija za podršku zajedno sa eTwinning ambasadorima održala je zajednički godišnji sastanak 24. 1. 2023. godine u Sarajevu. Sastanak je bio uspješan s novim idejama za unaprjeđenje eTwinning aktivnosti u Bosni i Hercegovini.

 eTwinning radionice, Orašje i Odžak, 11. 1. 2023. godine „Evropska platforma za školsko obrazovanje: Šta? Kako? Gdje? Ko?“ u organizaciji eTwinning Državne organizacije za podršku i Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta Županije Posavske.

 Dan sigurnijeg interneta, koji se obilježava 7. veljače svake godine, obilježili su i naši eTwinning ambasadori u suradnji sa eTwinning ambasadorima iz regiona te uz podršku Državne organizacije.

 Kreativnost uz eTwinning započinje s motiviranim kreativcima! U utorak, 7. 2. 2023. godine u Foči je održana eTwinning obuka za odgojitelje iz Foče i Rogatice.

 Kreativnost uz eTwinning započinje s motiviranim kreativcima! U Derventi je 9. 2. 2023. godine održana eTwinning obuka za odgojitelje iz Dervente, Doboja i Laktaša.

 Napredna obuka za eTwinninge! Još jedna u nizu promocija ESEP portala i eTwinning mreže realizirana 23. 2. 2023. godine u Javnoj ustanovi za predškolski odgoj i obrazovanje „Ivančica“ u Usori.

 Obuka „Uz eTwinning je lakše“ održana je za nastavnike i stručne suradnike JU OŠ „Sveti Sava“ iz Zvornika 28. 2. 2023. godine u Zvorniku.

 Obuka „Kreativnost uz eTwinning započinje s motiviranim kreativcima!“ za odgojitelje, stručne suradnike i ravnatelje javnih predškolskih ustanova iz Zvornika i Bijeljine, održana u Zvorniku 28. 2. 2023. godine.

 Promocija ERASMUS + projekata eTwinning i EPALE:

- Bihać (Pedagoški fakultet Univerziteta u Bihaću) 9. 3. 2023. godine,
- Banja Luka (Filozofski fakultet Univerziteta u Banjaluci) 10. 3. 2023. godine,
- Mostar (Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti Sveučilišta u Mostaru) 22. 3. 2023. godine.

Međunarodni događaji:

eTwinning državna organizacija za podršku Bosne i Hercegovine odabrala je javnim pozivom dva eTwinning ravnatelja srednjih škola za sudjelovanje na eTwinning seminaru u Beratu, Albanija.

Naziv eTwinning seminar je

„Ravnatelji VET i drugih srednjih škola zajedno na Europskoj platformi za školsko obrazovanje”.

Seminar je održan u Beratu, Albanija u razdoblju od 27. do 29. svibnja 2023. godine.

Ciljevi seminar su suradnja ravnatelja VET i drugih srednjih škola i jačanje njihove uloge u osnaživanju i uključivanju njihovih nastavnika u korištenju Europske platforme za školsko obrazovanje u učionici.

Seminaru su nazočili:

Dajana Ostojić, ravnateljica JU Gimnazija Prnjavor iz Prnjavora, i
Elvira Jašarbašić, ravnateljica Srednje zubotehničke škole iz Sarajeva.

Ambassadors Online Course 2023

Naši novi ambasadori Miloš Džoković i Sanela Dolić nazočili su na online tečaju za novoizabrane eTw ambasadore koji je realiziran od 27. veljače do 2. ožujka.

Ciljevi ovog online tečaja su:

- saznati više o ulozi ambasadora eTwinning-a,
- otkriti svoje alate kao ambasador eTwinning-a,
- razjasniti prioritetna područja kao ambasador eTwinning-a
- izraditi akcijski plan.

<https://academy.europa.eu/courses/etwinning-ambassadors>

Online Professional Development Workshop for Initial Vocational Education and Training, 1. - 3. ožujka 2023. godine

Kako me eTwinning može podržati u dizajniranju kombinirane mobilnosti učenja u Erasmus+ projektima?

Online sastanku za VET škole nazočile su Lejla Hujdur, Srednja ekonomska škola i Šemsija Kulenović, Srednja zubotehnička škola iz Sarajeva.

PS. Pregledom događaja i svih susreta u ovome kratkome razdoblju (SIJEČANJ-OŽUJAK 2023.), Državna organizacija obavještava kako je ove događaje posjetilo više od tri stotine sudionika što je uvelike uspjeh i izvan svih očekivanja za prvi kvartal 2023. godine. Hvala svima na saradnji u planiranju i realizaciji nabrojanih događaja.

eTwinning

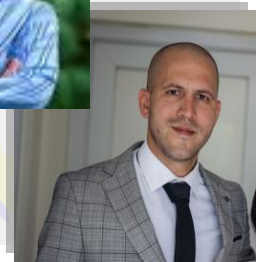
Nova kalendarska godina – „Novi/stari ambasadori“

Želimo obavijestiti sve sudionike eTwinning platforme kako je eTwinning Državna organizacija za podršku izabrala Javnim pozivom nove/stare eTwinning ambasadore. Za izbor novih kandidata uzeti su i dodatni kriteriji: aktivnosti na eTwinning portalu, inovacije u nastavnome procesu, obrazovni profili i profesija kandidata, aktivno integriranje eTwinninga u nastavni proces i regionalna rasprostranjenost.

Izabrani eTwinning ambasadori su:

1. Lejla Hujdur, JU Srednja ekonomska škola, Sarajevo
2. Sanela Dolić, PU „Mali princ“, Banjaluka
3. Miloš Džoković, PU „Čika Jova Zmaj“, Foča

Izabrani eTwinning ambasadori su upoznati s daljnjim obvezama i odgovornostima.

Sve informacije i kontakte o eTwinning ambasadorima u BiH možete pronaći na:

<https://www.etwinning.net/bs/pub/community/countries/country.cfm?c=70>

eTwinning

Za mnogo dobrih bilten zanimljivosti!

(slijedi)

Mjesečna doza eTwinning vibracija!

Vodeći se godišnjom temom, inovativnim pristupom u nastavnome procesu i kreativnim idejama, koje smo imali priliku vidjeti i nagraditi u prethodnome eTwinning razdoblju, bilo je doista teško odlučiti se kojeg eTwinnera intervjuirati na ovu temu jer u biti, svi naši eTwinneri su „zvijezde vodilje“ u odgojno-obrazovnim procesima BiH, posebice kada je u pitanju inovativni pristup i kreativnost.

Ali kako to obično biva, morali smo se odlučiti za jednu osobu. Ovim intervjuom samo potvrđujemo da upravo ta osoba, sve vrijeme ove eTwinning avanture u BiH, pruža samo najbolje obrazovne prakse, ideje i kontinuiranu promociju eTwinninga.

Naša sugovornica i dugogodišnja članica eTwinning zajednice je iskusana eTwinner, profesorica engleskoga jezika, te povijesti i geografije, dugogodišnja eTwinning ambasadorica, ravnateljica osnovne škole, promotor eTwinninga kako u našoj zemlji, tako i na međunarodnoj razini, vječiti optimist, pozitivac i osoba koja svoje zacrtane ciljeve ostvaruje. I zbog svega navedenoga, naš izbor za ovaj intervju je izvrsna i po svemu posebna eTwinnerica, Azra Halvadžija Šošć. Azra je trenutno ravnateljica OŠ „Bijelo Polje“ u Mostaru i ambasadorica eTwinninga u BiH.

Draga Azra, veliko nam je zadovoljstvo da ćete upravo Vi biti naš PRVI sugovornik u PRVOME ovogodišnjem eTwinning biltenu. Prateći godišnju temu i naša pitanja bit će vezana uz promociju inovativnosti i kreativnosti u odgoju i obrazovanju.

 Vjerujem kako je većina nastavnika prepoznala ono što ste radili i kao nastavnica, ali i ono što radite kao ravnateljica Vaše škole kada je u pitanju eTwinning. Možete li nam reći, nakon ovoliko godina, je li i na koji način je eTwinning imao utjecaj na poboljšanje Vašega rada i Vašeg profesionalnoga razvoja?

eTwinning je, uvelike, imao utjecaj na moj profesionalni razvoj i želju za stalnim učenjem. Svi prvi koraci u nešto novo su nesigurni, pa sam tako, nesigurno i ja prije gotovo osam godina započela istraživati eTwinning u želji da uvedem inovacije u vlastite nastavne sate. Uz nazočnost različitim online i onsite događajima trudila sam se nadograditi svoja znanja, umrežiti se s nastavnicima diljem Europe, ali i svojim učenicima donijeti dašak drugačijega u učionicu. Upoznavali

smo se s kolegama i međusobno razmjenjivali različite ideje. Koristili smo i web alate, a s web alatima učenicima je bilo puno zanimljivije i kreativnije. Čak su neki od njih redovito pripremali kvizove za provjeru znanja, kreirali smo naše zajedničke e-knjige, video snimke i sve to dijelili s vršnjacima.

Možete li nam izdvojiti eTwinning događaj koji je posebice imao utjecaj na Vaš profesionalni razvoj?

Jedan poseban eTwinning događaj iz 2018. godine bila je Međunarodna eTwinning konferencija za eTwinning ambasadore na EU razini, održana u Beogradu. Konferencija mi je dala mogućnost, uz susrete s kolegama iz cijele Europe, biti moderator jedne radionice. Znači, nije baš lagan zadatak stati ispred svojih kolega, profesionalaca i edukatora iz različitih država i različitih školskih sustava, održati radionicu, a pri tomu zadržati njihovu pozornost. To iskustvo me zaista obogatilo u svakome pogledu.

Koja je za Vas najinovativnija stvar koju ste napravili u učionici ili Vašoj školi?

Bilo je zaista lijepih trenutaka. Sjećam se video linkova s učenicima iz Nizozemske i Slovačke. Učenici puno toga nauče, ali i steknu komunikacijske vještine koje su veoma važne kada je jezik u pitanju. Također mi je ostao u sjećanju dolazak TV ekipe i snimanja priloga o jednome našem eTwinning projektu. To je bilo posebno iskustvo za njih par koji su trebali govoriti pred TV kamerama. Nakon završenoga intervjua, ožarenih lica su mi rekli: „**Nastavnice sad možemo sve!**“! **To je poseban osjećaj kada vidite zadovoljna lica vaših učenika.**

Šta je za Vas inovativnost u nastavnome procesu?

Inovativnost u nastavnome procesu je ono što mi stvaramo s našim učenicima. Do nas je koliko želimo da ih usmjerimo i motiviramo. Svaki novi dan je jedna nova prigoda za kreiranje nečeg novog i uspješnog. Trebamo iskoristiti prostor i vrijeme provedeno s našim učenicima. To su budući znanstvenici, izumitelji i kreatori novih ideja i budućega društva.

Kao iskusni eTwiner, šta biste rekli nastavnicima u BiH? Zašto se pridružiti najvećoj zajednici nastavnika u Evropi?

Samim time što ova zajednica postoji već 18 godina u Europi, mislim da govori puno. To je zajednica koja okuplja milion nastavnika, zajednica koja nam pruža svakodnevnu podršku, zajednica s kojom rastemo i usavršavamo se. Kažu čovjek je bogat onoliko, koliko upozna različitosti u svome životu. Kao eTwiner mogu reći kako sam bogata jer pripadam eTwinning zajednici i veliki broj dragih lica upoznala sam kroz svoj rad. Zaista je sreća imati takve ljude uz sebe. Upravo zbog ovih razloga vrijedi biti dio ove jedinstvene zajednice, jer u eTwinningu zajedno rastemo, zajedno učimo i zajedno se radujemo uspjesima.

Draga Azra, hvala Vam na izdvojenome vremenu za naš razgovor. Nadamo se kako će Vaš entuzijazam i uspjeh ići samo uzlaznom putanjom te kako ćete Vašim primjerima rada i dobrih praksi pomoći velikome broju nastavnika u Bosni i Hercegovini i šire.

Suradnja je ključ uspjeha te se i mi, kao Državna organizacija za podršku, radujemo nastavku naše suradnje i slavljenju naših zajedničkih uspjeha. Do nekoga sljedećeg viđenja želimo Vam još puno inovativnih pristupa i kreativnosti u svakodnevnome radu,

eTwinning tim

eTwinning

Digitalni alati za kvalitetnije obrazovanje

Dobrodošli u Worksheet Crafter. Ovaj vam program omogućava izradu radnih listova iz matematike, jezika i prirodoslovlja za Vaše učenike. Radni list Crafter razvijen je i testiran u suradnji s nastavnicima te ga lako mogu koristiti i manje iskusni korisnici.

Možete pohraniti korisnički definirane radne listove i dijeliti ih s kolegama na Marketplaceu. Također, možete koristiti svoje stavke u drugim aplikacijama kao što je Microsoft Word.

Pogledajte sljedeći popis za pregled najvažnijih prednosti Worksheet Craftera:

Prilagođen korisniku

U Worksheet Crafter-u možete izraditi matematičke radne listove sa **samo nekoliko klikova**.

Brojni artikli dostupni

Worksheet Crafter nudi brojne stavke koje se mogu dodati na vaš radni list samo jednim klikom.

Kopiranje prilagođenih stavki u Word

Želite li također **brzo i jednostavno** izraditi radne listove u drugim aplikacijama kao što je Microsoft Word? Jednostavno uporabite mogućnost Worksheet Craftera za kopiranje pojedinačnih stavki ili cijelih radnih listova u druge aplikacije u obliku slika.

Generator vježbi i primjera prilagođen korisniku

Zahvaljujući Generatoru vježbi prilagođenom korisniku u Worksheet Crafter-u možete jednostavno stvarati **vježbe uključujući listove rješenja**.

Tržište za radne listove

Podijelite svoje radne listove na internetu s kolegama i drugim profesionalnim korisnicima radnih listova.

Predmeti kreativne prezentacije

Pomiješajte svoje radne listove u tren oka sa smiješnim **slikama, oblačićima govora i oblacima misli**. Worksheet Crafter nudi brojne crteže za izradu **kreativnijih i poticajnijih** radnih listova.

Radni listovi

Pripremite svoje radne listove na papiru, Uz Worksheet Crafter, Workbook Wizard i Worksheet Go! app sve je to moguće - uz samo nekoliko klikova.

https://getschoolcraft.com/usermanual/en/hid_quickstart.html

„Budi kreativan: usmjeri se na dizajn, nove tehnologije i znanost!“

Olivier Malnuit

